

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/543
Karar No : 2013/844

REKABET KURUMU

Tarih : 29.07.2013
Sayı : 4645

Davacı : Reysaş Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş.
Vekilleri : Av. Recep Yılmaz YAZICIOĞLU, Av. Sedef Pelin GÜRLEK
Bağdat Cad. Ergun Apt. No:244, D:11-12
Göztepe - Kadıköy / İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597 Cad. No:9 Çankaya-Bilkent/ANKARA
Vekill- : Av. Meltem TÜRKÖĞLU - Aynı adreste

Davanın Özeti : Rekabet Kurumu raportörlerinin yerinde inceleme yapmasının geciktirilmesi ve zorlaştırılması nedeniyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca davacı şirkete idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 11.11.2009 tarih ve 09-54/1320-M sayılı kararının; raportörler hakkında görevini kötüye kullanma, sahte belge düzenleme, konut dokunulmazlığını ihlâl ve iftira suçlarından savcılığa suç duyurusunda bulunduğu, ayrıca aynı raportörler hakkında disiplin soruşturması açılması için Kurum'a başvuru yapıldığı, bildirim yapılmadan ve savunma hakkı tanınmadan idari para cezası verilmesinin 4054 sayılı Kanun'un 44. maddesinin 3. fıkrasına aykırı olduğu, karşılıklı imzalanan iki adet tutanakta olmayan hususların bu karara esas alındığı, raportörlerin gerçek dışı beyanlarına dayanılarak karar verildiği, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan "engelleme" ve "zorlaştırma" eylemlerinin gerçekleşmediği, Yönetim Kurulu Başkanları Durmuş Döven'in olay günü kendi elleriyle ofisini açtığı, yerinde inceleme esnasında raportörlere yardımcı olduğu, talep edilen bilgi ve belgeleri derhal ilettiği, saat 10.30'da başlayan yerinde incelemenin kesintisiz olarak sürdüğü, talep edilen 102 sayfa belgenin kaşelenip imzalanmasının ardından raportörlere teslimi neticesinde incelemenin 16.35'te sona erdiği, iddia edilen 30 dakikalık gecikmenin engelleme veya zorlaştırma sayılmasının mümkün olmadığı, engelleme veya zorlaştırma kasıtlarının bulunmadığı, anılan sürede yerinde incelemenin esaslarının açıklandığı, bu konuya ilişkin kanuni düzenlemelerin izah edildiği, bütün bunların zaten görevlilerin yerine getirmesi gereken yükümlülükleri olduğu, gecikme nedeniyle beklenen yararın ortadan kalkmadığı, istenilen bütün belgelere ulaşıldığı, kasada kilitli belgelerin raportörlerin yanında açılarak olduğu şekliyle sunulduğu, inceleme yapılan Reysaş Taşımacılık ve Lojistik A.Ş.'nin farklı bir şirket olduğu, Kurul'un bu şirkete ait bir ofiste yerinde inceleme yapma yetkisinin bulunmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacı şirket Yönetim Kurulu Başkanı Durmuş Döven hakkında kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla cebir ve tehdit kullanmak ve bu suçları silah marifetiyle yapmak eyleminden dolayı suç duyurusunda bulunduğu, 4054 sayılı Kanun'da, yerinde inceleme yapmasının geciktirilmesi ve engellenmesi hallerinde ilgiliye, bildirim yapılacağına ve savunma alınacağına ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı, suç teşkil eden davranışların yer aldığı tutanağın imzalanmayacağına belirtilmesi üzerine ikinci tutanağın

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2010/543

Karar No : 2013/844

düzenlendiği, raportörlerce yaşanan olayın kayda alınması gerektiği, teşebbüs kavramının tüzel kişiliğe sahip şirketle sınırlı olmadığı, ekonomik bütünlüğü ifade ettiği, zaten Durmuş Döven'in her iki şirketin Yönetim Kurulu Başkanı olduğu, iki şirketin de aynı binada yer aldığı, uyuşmazlık konusu olayda, bilgisayarın bir ara ortadan kalktığı, daha önce açık olan kapının kapatıldığı, yerinde incelemeye başlarken 30-35 dakikalık bir gecikme yaşandığı, raportörlerin rızası hilafına fotoğraf çekilerek silahla psikolojik baskı yapıldığı, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi açıkça ihlâl edildiğinden dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Zühal Aysun SUNAY'ın Düşüncesi : Dava, Rekabet Kurumu raportörlerinin yerinde inceleme yapmasının geciktirilmesi ve zorlaştırılması nedeniyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 11.11.2009 tarih ve 09-54/1320-M sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

İdari yaptırımlar açısından diğer idari işlemlerden farklı olarak idari yaptırıma maruz kalan gerçek ve tüzel kişilerin ceza hukukuna ilişkin birtakım güvencelerden yararlanması gerektiği kabul edilmektedir. Bu çerçevede, esasında idari işlem olan idari para cezası verilmesine ilişkin işlem, içerisinde barındırdığı cezalandırma iradesi nedeniyle ve potansiyel cezanın ağırlığı da dikkate alındığında, yaptırım tehdidinde maruz kalan tarafa kendini savunma hakkı tanınması gerektiği açıktır. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da, idari usul açısından yerinde inceleme yapmasının engellenmesi ya da zorlaştırılması fiili nedeniyle idari para cezası verilebilmesi için böyle bir usulün öngörülmemiş olması da bu genel prensibi değiştirmemektedir.

Yaptırıma maruz kalan kişinin kendisini yargı mercileri önünde savunma hakkı olduğu öne sürülebilse de, idari yaptırımlar açısından tanınması gerekli güvencelerin esasında idari aşamada yerine getirilmesi gerektiği, yargısal aşamada kişi yaptırım tehdidi altında olmadığından bu savın yerinde olmadığı düşünülmektedir.

Diğer yandan, savunma alınmaması, yaptırımı uygulayan makamın olayda hukuka uygunluk nedenleri veya kusurluluğu ortadan kaldıran hallerin varlığı halinde bu hususların değerlendirilememesi sonucunu doğurmaktadır. Nitekim 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 12. maddesindeki, bu Kanun'da aksine hüküm bulunmayan hallerde, Türk Ceza Kanunu'nun hukuka uygunluk nedenleri ile kusurluluğu ortadan kaldıran nedenlere ilişkin hükümleri, kabahatler bakımından da uygulanır hükmü, anılan Kanun'un 9. maddesi ile kabahatler bakımından objektif sorumluluk esasının getirilmemiş olması hususları birlikte değerlendirildiğinde, yaptırım uygulayan mercinin önüne gelen somut olayda savunma almaksızın belirtilen hususları değerlendiremeyeceği, bu noktada idari yaptırımların, klasik idari işlemlerden ayrıldığı anlaşılmaktadır.

Kaldı ki, Rekabet Kurulu tarafından davacı hakkında verilen idari para cezası; genel, caydırıcı ve cezalandırıcı nitelikte olduğundan ve davacı şirketin yıllık gayrisafi gelirlerinin %0,5' i gibi ciddi bir tutarı öngördüğünden, cezaî niteliği ağır basmaktadır. Bu durumda, anılan

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2010/543

Karar No : 2013/844

ceza hakkında adil yargılanma hakkı kapsamındaki ilkelerin uygulanması gerekmekte olup, ilgili kişiye bu cezayı gerektiren eylemi işlediği iddiasının yetkili makamlar tarafından resmen bildirilmesi, ilgilinin uygulanacak prosedürden haberdar edilmesi ve konuya ilişkin savunmasının alınması zorunludur.

Dava konusu olayda, yerinde incelemenin zorlaştırılması fiilinden dolayı verilen idari para cezasında, bu fiil hakkında bir önaraştırma veya soruşturma yapılmasına gerek olmadığı açık olmakla birlikte, savunma alınmaksızın idari para cezası verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davacı şirkete 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararının iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Abdullah ARTUNÇ'un Düşüncesi : Dava, davalı idare tarafından yürütülen ön araştırma kapsamında davacı Şirkette yapılmak istenen incelemenin zorlaştırıldığından bahisle 4054 sayılı Kanununun 16. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmasına ilişkin 11/11/2009 gün ve 09-54/1320-M sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabet Kanununun "Yerinde inceleme" başlıklı 15. maddesinde; Kurul, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabilir. Bu amaçla teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin:

- a) Defterlerini, her türlü evrak ve belgelerini inceleyebilir ve gerekirse suretlerini alabilir
- b) Belirli konularda yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir,
- c) Teşebbüslerin her türlü mal varlığına ilişkin mahallinde incelemeler yapabilir,

İnceleme, Kurul emrinde çalışan uzmanlar tarafından yapılır. Uzmanlar incelemeye giderken yanlarında incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idari para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulundururlar.

(Ek fıkra: 1/8/2003 - 4971/25 md.) İlgililer istenen bilgi, belge, defter ve sair vasıtaların suretlerini vermekle yükümlüdür. Yerinde incelemenin engellenmesi veya engellenme olasılığının bulunması durumunda sulh ceza hakiminin kararı ile yerinde inceleme yapılır. hükmüne yer verilmiş, Kanununun 16. maddesinde ise; Kurulun teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya birlik üyelerine Yerinde incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması, halinde , (d) bendinde belirtilenler için ise aynı şekilde saptanacak olan gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında idarî para cezası verileceği düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davalı idarenin 16/09/2009 günlü kararı uyarınca "Karayolunda seyreden motorlu-motorsuz araçların teknik muayene hizmetleri ve sigorta hizmetleri pazarına" yönelik olarak yürütülmekte olan ön araştırma kapsamında 06/11/2009 tarihinde saat 10:30'da davacı Şirketin Abdurrahman Gazi Mahallesi Elmas Caddesi No:6 Samandıra Sancaktepe/İstanbul adresinde bulunan merkezine gelen davalı idare inceleme elemanlarının, yerinde inceleme yapmak amacıyla geldiğini yetki belgelerini göstererek. Şirketin direktörü Yalçın Sumak ve Şirket avukatına bildirdikleri, ardından Şirkete ilişkin ön

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2010/543

Karar No : 2013/844

açıklama alındıktan sonra toplantı salonuna geçildiği, mali işler müdürü ve finans müdürü ile görüşme yapılmakta iken Yalçın Sumak'ın toplantı odasından ayrıldığı, yapılan ön araştırma kapsamında Şirkette ve Şirket Yönetim Kurulu Başkanı Durmuş Döven'in odasında inceleme yapılacağına bildirildiği, bunun üzerine Şirket yetkililerince gerekli yerlerde inceleme yapılabileceğini ancak o an itibarıyla Şirket Yönetim Kurulu Başkanın Şirket dışında olması ve odasının kilitli ve şifreli olduğunu inceleme yapılamayacağını belirtmeleri üzerine Yalçın Sumak'a ait bilgisayarda inceleme yapılmak istendiği, ancak Yalçın Sumak tarafından bilgisayar alınarak dışarı çıkıldığı, onbeş dakika boyunca inceleme yapılmak istenen bilgisayara ulaşılamadığı, bu süre içinde Şirket yetkililerince Yalçın Sumak'ın Şirket içinde arandığı, Kendisine sorulduğunda çıktı alınırken oluşan hata nedeniyle bilgi işlem uzmanından yardım almak üzere Bilgi İşlem Departmanına bilgisayarını götürdüğünü ifade ettiği, bu süreç içinde raportörlerce açık olduğu görülen Yönetim Kurulu Başkanı Durmuş Döven'in odasının kapatıldığının tespit edildiği, raportörlerce Durmuş Döven'in sekreterine odanın yerinde inceleme yapılmak için açılması gerektiğinin söylendiği, sekreter tarafından şifreli olan oda kapısının şifresinin kendilerinde olmadığını ifade edilmesi üzerine yaklaşık onbeş dakika önce odanın açık olduğunun tekrar söylendiği ve odanın açılmasının bekleneceğinin söylenmesi üzerine Durmuş Döven'in Şirkete gelmekte olduğunun beyan edildiği, bunun üzerine raportörlerce Durmuş Döven'in bekleneceğinin belirtildiği, Durmuş Döven'in Şirkete gelmesi üzerine kapının şifresinin açılarak içeri girildiği, raportörlerce yetki belgeleri Durmuş Döven'e ibraz edilerek 4054 sayılı Kanunun ilgili hükümlerinin hatırlatıldığı, daha sonra incelemeye başlandığı, inceleme yapılırken Şirket yetkilileri tarafından raportörlerin oluru olmadan fotoğraflarının çekildiği, tüm bu safahatın tutanak altına alınarak Şirket yetkilileri ve raportörlerince imzalandığı, bundan sonra raportörler tarafından Durmuş Döven'in talimatı üzerine yerinde inceleme sırasındaki birtakım davranış ve eylemlerinin tutanakta yer alması halinde tutanağın imzalanmayacağını ifade edilmesi nedeniyle ikinci bir tutanak düzenlendiği, şirket yetkililerinin imzalarının yer almadığı bu tutanakta; Durmuş Döven tarafından inceleme sırasında birtakım ifadeler ve masasının çekmecesinden çıkararak masanın üstüne koyduğu silahla bunu mu bulacaksınız gibi ifadelerle incelemeyi zorlaştırdığının belirtildiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu olayda, davalı idare raportörlerince davacı Şirkete gidilerek yapılan inceleme sırasında iki ayrı tutanak düzenlendiği görülmektedir. Bu tutanaklardan birincisinde davacı Şirket yetkililerinin de imzasının bulunduğu ve tutanakta; Şirket yetkililerinden Yalçın Sumak'ın raportörlerin izni olmaksızın bilgisayarını inceleme yapılan odadan çıkarttığı ve onbeş dakika boyunca raportörlerin incelemesinden kaçırıldığı, Şirket Yönetim Kurulu Başkanının odasının incelemeye başlandığı sırada açık olduğu sırada inceleme sırasında kilitlendiği, Şirket yetkililerince ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından birtakım tavır, davranış ve ifadelerle incelemenin zorlaştırarak 4054 sayılı Kanunun 16. maddesine aykırı davrandıkları anlaşıldığından uygulanan idari para cezasında hukuka ve mevzuat hükümlerine aykırılık görülmemiştir.

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2010/543

Karar No : 2013/844

Diğer yandan, davalı idare raportörleri tarafından birinci tutanakta bazı ifadelerin yer alması halinde şirket yetkilileri tarafından tutanağın imzalanmayacağı ifade edilmesi nedeniyle, Şirket yetkililerinin imzalarının yer almadığı ikinci bir tutanak düzenlendiği ve bu tutanakta ilk tutanakta yer almayan birtakım tespitlerin yer aldığı görülmekte ise de; ilk tutanağın ihtirazi kayıfta imzalatılabileceği veya imzadan imtina edildiğinin ifade edilerek düzenlenmesinin mümkün olması karşısında bu tutanakta yer alan tespitlere itibar edilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 26.03.2013 tarihinde, davacı vekili Av. Sedef Pelin Gürlek'in, davalı idare vekili Av. Meltem Türkoğlu'nun geldikleri, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurumu raportörlerinin yerinde inceleme yapmasının geciktirilmesi ve zorlaştırılması nedeniyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca davacı şirkete idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 11.11.2009 tarih ve 09-54/1320-M sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Yerinde inceleme" başlıklı 15. maddesinde; "Kurul, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabilir. Bu amaçla teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin:

- a) Defterlerini, her türlü evrak ve belgelerini inceleyebilir ve gerekirse suretlerini alabilir,
- b) Belirli konularda yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir,
- c) Teşebbüslerin her türlü mal varlığına ilişkin mahallinde incelemeler yapabilir,

İnceleme, Kurul emrinde çalışan uzmanlar tarafından yapılır. Uzmanlar incelemeye giderken yanlarında incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idari para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulundurlar.

(Ek fıkra: 1/8/2003 - 4971/25 md.) İlgililer istenen bilgi, belge, defter ve sair vasıtaların suretlerini vermekle yükümlüdür. Yerinde incelemenin engellenmesi veya engellenme olasılığının bulunması durumunda sulh ceza hakiminin kararı ile yerinde inceleme yapılır." kuralına yer verilmiş, Kanun'un 16. maddesinde, "Kurul, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerine;

- a) Muafiyet ve menfi tespit başvuruları ile birleşme ve devralmalar için izin başvurularında yanlış ya da yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi,
- b) İzne tabi birleşme ve devralmaların Kurul izni olmaksızın gerçekleştirilmesi,
- c) Kanunun 14 ve 15'inci maddelerinin uygulanmasında eksik, yanlış ya da yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi ya da bilgi veya belgenin belirlenen süre içinde ya da hiç verilmemesi,

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2010/543

Karar No : 2013/844

d) Yerinde incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması, hallerinden (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenler için teşebbüsler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin binde biri oranında, (d) bendinde belirtilenler için ise aynı şekilde saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin binde beşi oranında idarî para cezası verir. Ancak bu esasa göre belirlenecek ceza onbin Türk Lirasından az olamaz. Bu fıkranın (b) bendine göre idarî para cezası birleşme işlemlerinde tarafların herbirine, devralma işlemlerinde ise sadece devralana verilir. " kuralı yer almıştır. Kanun'un "Nispi İdari Para Cezası" başlığını taşıyan 17. maddesinin birinci fıkrasında ise, yerinde incelemenin engellenmesi veya zorlaştırılması hallerinde Kurul'un teşebbüs ve teşebbüs birliklerine her gün için, ilgili teşebbüsler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan, bunun hesaplanması mümkün olmazsa karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin onbinde beşi oranında idarî para cezası vereceği düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; 16.09.2009 tarih ve 09-42/1085-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülmekte olan önaraştırma safhasında davacı şirket Reysaş Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. (Reysaş)'de yerinde inceleme yapıldığı; görevli raportörler tarafından yerinde inceleme yapılmasını geciktirmesi ve zorlaştırması sebebiyle, Kurul tarafından, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca Reysaş 'a 2008 mali yıl sonunda oluşan gayrisafi gelirinin %0,5'i oranında idari para cezası verilmesi gerektiği sonucuna varıldığı; ancak bu miktarın yine aynı maddede öngörülen asgari ceza tutarı olan 11.200-TL'den az olması nedeniyle asgari ceza olan 11.200-TL idari para cezası verilmesine, yetkili Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmak üzere Başkanlığın görevlendirilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Dosyadaki bilgi ve belgelerle olay yerinde tutulan tutanakların incelenmesi sonucunda; görevli raportörlerce ilgili önaraştırma çerçevesinde 06.11.2009 tarihinde saat 10.30 sularında davacı şirketin adresine gidildiği, yetki belgeleri ile Rekabet Kurumu kimlik kartlarının ibraz edilerek 4054 sayılı Kanun'un yasaklamaları ile 14. ve 15. maddelerinin Kurum uzmanlarına verdiği yetkiler ve aynı Kanun'un 16., 40. ve 17. maddelerinde düzenlenen para cezaları hakkında bilgi edinilmesi sağlandıktan sonra davacı şirket yetkilisi Yalçın Sumak ile Mali İşler Müdürü Güven Aktaş ile Finans Müdürü Kamil Uysal'ın da katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildiği, söz konusu toplantıda önaraştırma kapsamında gerekli ön bilgiler alındıktan sonra şirkette ve ilgisi nedeniyle Şirket Yönetim Kurulu Başkanı Durmuş Döven'in odasında yerinde inceleme yapılacağı raportörler tarafından belirtildiği, muhatap tarafların gerekli yerlerde inceleme yapılabileceğini, bununla birlikte Yönetim Kurulu Başkanı Durmuş Döven'in şirket dışında olduğunu, odasının şifreli kilitli olduğunu, şifresinin ise sadece kendisinde ve korumasında bulunduğunun ifade edildiği, bunun üzerine öncelikle davacı şirket yetkilisi Yalçın Sumak'ın odasında yerinde inceleme yapılmak istendiği, ancak toplantı esnasında Yalçın Sumak'ın bir ara dışarıya çıktığı, şirket çalışanları ile birlikte şirket binasında aranmasına rağmen, kendisine ve taşınabilir bilgisayarına 10-15 dakika süresince ulaşılmamasının mümkün

T.C.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No : 2010/543

Karar No : 2013/844

olmadığı, bu süre sonunda taşınabilir bilgisayarlarla birlikte gelen Yalçın Sumak'ın, bilgisayarında raportörlere teslim edilmek üzere çıktı almaya çalışırken teknik bir sorun yaşadığını ve bu sorunun giderilmesi amacıyla incelenmesi söz konusu olan bilgisayarı şirketin bilgi işlem servisine götürdüğünü beyan ettiği, bu durumun raportörlerin bilgisi dışında gerçekleşmesi, belirtilen süre içinde Yalçın Sumak'a ulaşılamaması ve bu süreçte bizzat raportörlerce daha önce bir ara açık olduğu görülen Durmuş Döven'in odasının kapatılmış olduğunun görülmesi üzerine, Durmuş Döven'in sekreterine söz konusu şahsın odasında da yerinde inceleme yapılacağı belirtiltiği ve şahsın gelmemesi halinde odasının yetkililerce açılması ve bir şirket yetkilisi gözetiminde odada yerinde inceleme yapılması talebinin iletiltiği, ilgili şahsın kısa sürede teşebbüse geleceğinin bizzat sekreteri tarafından beyan edilmesi üzerine raportörler tarafından kendisinin gelmesinin bekleneyeceği ve ardından yerinde incelemeye geçileceğinin belirtildiği, Durmuş Döven'in şirkete gelmesi üzerine kendisi şifresini girerek odasını açtığı, bu süreçte raportörler tarafından kendisine yetki belgeleri gösterilerek 4054 sayılı Kanun hükümleri hakkında ve yerinde incelemenin usulüne ilişkin açıklamalarda bulunulduğu, Durmuş Döven'in ise, savcılık kararı bulunmaksızın bir çalışma ofisine girilemeyeceğini, Rekabet Kurulu yetki belgelerinin bu kapsamda bir inceleme için yeterli olmadığını iddia ettiği, açıklamaları tatmin olmayan ve sinirli tavırlar sergilediği belirtilen anılan şahsın, bunun ardından, odasında özel eşyalarının veya özel hayatıyla ilgili hususların bulunabileceğini belirterek "*İçeride belki benim özel eşyalarım var, belki sevgilim var, belki silahım var! Siz nasıl girip benim odamda inceleme yapmak isteyebilirsiniz?*" şeklinde ifadeler kullandığı, bunun da ötesinde Döven'in, toplu tabanca olarak tabir edilen ve içinin dolu olduğu raportörlerce görülen tabancasını çekmecesinden fevri tavırlarla çıkararak karşısında raportörlerin bulunduğu masaya koyduğu ve "*İnceleme yaparak neyi bulacaksınız, bunu mu?*" diyerek tabancasını işaret ettiği, yaşanan gelişmeler üzerine, raportörlerce 4054 sayılı Kanun'un ve bu kapsamda çıkarılan yetki belgelerinin raportörlere, Sulh Ceza Hâkimi Kararı ile inceleme yapılması da dâhil olmak üzere tanıdığı görev ve hakların Durmuş Döven'e tekrar izah edilmesi üzerine anılan şahsın yerinde inceleme yapılmasına yaklaşık 30-35 dakikalık kayda değer bir gecikmenin ve zorlaştırmanın ardından ikna olduğu, daha sonra ise bir yandan incelemede bulunan raportörlerin yerinde incelemeyi gerçekleştirdiklerini kanıtlamak gerekçesiyle fotoğraflarının çekildiği, bu bağlamda anılan şahsın, kendisinin 5000 kişiye istihdam sağladığını, Ali Babacan'ın dahi bir zamanlar kendi şirketinde müdürlük yaptığını, kendisinin Başbakan'a danışmanlık yaptığını, bu inceleme karşısında kendisinin de sırtını dayayabileceği birilerinin olduğunu beyan ettiği, ayrıca inceleme esnasında raportörlere Sanayi ve Ticaret Bakanı'nı ve Rekabet Kurumu Başkanı'nı arayarak raportörleri şikâyet edeceğini belirttiği, raportörler tarafından yaşananların aynen tutanağa geçirileceğinin, Durmuş Döven'e ve şirket yetkililerine belirtilmesi üzerine, anılan şahsın söz konusu hususların bulunduğu bir tutanağı hiçbir surette imzalamayacağını ve hatta hukuka aykırı olduğunu iddia ettiği yerinde incelemeye ilişkin olarak savcılığa suç duyurusunda bulunacağını ifade ettikten sonra şirketi terk ettiği, ardından raportörlerce sadece yerinde incelemenin geciktirildiğini esas alan ilk tutanağın şirkette tanzim edilerek şirket yetkililerinin imzasına bağlandığı, yerinde incelemenin

T.C.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No : 2010/543

Karar No : 2013/844

tamamlanmasının ardından ise yerinde incelemeler sırasında devlet memuruna karşı hukuka aykırı, tasvip edilemeyecek ve yerinde incelemeyi zorlaştıran mahiyette davranışları da içeren ikinci tutanağın kaleme alındığı, uyuşmazlığa konu para cezasına neden olan olayın bu şekilde geliştiği anlaşılmaktadır.

Yerinde inceleme yapma yetkisi, 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca Kurul'a, Kanun'un kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere tanınan ve doğası gereği teşebbüslere haber verilmeksizin, ansızın, süratli ve kesintisiz biçimde gerçekleşmesi gereken bir uygulamadır.

Olayda, şirket yetkilisi Yalçın Sumak'ın bir ara dışarıya çıkarak şirket çalışanları tarafından şirket binasında aranmasına rağmen, kendisine ve taşınabilir bilgisayarına 10-15 dakika süresince ulaşılmamasının mümkün olmaması, daha önce bir ara açık olduğu görülen Durmuş Döven'in odasının kapatılması, odanın kilitli olduğu belirtilerek kendisi gelinceye kadar odaya girilmesinin engellenmesi ve Durmuş Döven geldikten sonra ise, yerinde inceleme yapılmasına yaklaşık 30-35 dakikalık kayda değer bir gecikmenin ve zorlaştırmaların ardından ikna olması, ayrıca yerinde inceleme esnasında Durmuş Döven'in silah göstererek ve tehditkâr cümleler sarfederek psikolojik baskı ortamı yaratmak suretiyle yerinde incelemenin zorlaştırıldığı kanaatine varılmıştır.

Bu durumda, Reysaş yetkililerinin Kurum raportörlerine karşı tavır ve davranışlarının 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddelerinde yasaklanmış olan "yerinde incelemenin zorlaştırılması" niteliğini taşıdığı anlaşıldığından, Kanun'un 16. maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezasının uygulanmasına ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 154,90 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 2.640,00-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 26.03.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Taci	H. Neşe	Ahmet	E. Yücel
ÖZGÜR	BAYHAN	SARI	EĞERCİ	SEYHAN

Yargılama Giderleri :

Başvuru Harcı : 26,25.-TL

Karar Harcı : 35,50.-TL

YD Harcı : 28,15- TL

Posta Gideri : 65,00TL

Toplam : 154,90-TL

